

Körösvidék

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
MIGENDÉZSÓ

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

A pusztaszeri síkon

azon a helyen, ahol Anonymus feljegyzése szerint 896-ban első gyűlést tartották a Duna-Tisza táján hont szerzett magyarok, esztendőre esztendőre fényes ünnepségeket rendeztek. Ezek az ünnepségeken minden évben ott volt minden magyar vármegye képviselője, hogy hitet tegyen az egységet, összefogást, a hazáért való áldozatkészséget hirdető pusztaszeri gondolat mellett.

Az idén nem rendezték meg a pusztaszeri ünnepséget olyan keretek között, mint a múltban. Ebben az esztendőben nem volt díszes, országos ünnepség az ősök első gyűlésének színhelyén, a pusztaszeri síkon, mégis úgy érezzük, hogy a Kárpátok medencéjében ezer éve élő magyarság soha nem ülte meg ilyen komolyan a pusztaszeri emlékünnepeit, mint éppen most.

Ma nemcsak a kegyeletes emlékezés fátylóját gyújtotta meg a nemzet, ma legjobb fiainak vérével bizonyítja be, hogy hű maradt és örökké hű marad a pusztaszeri gondolathoz.

Valaha hét vezér csurgatta vérért a tálba esküként, hogy egymásnak adott szavukat betartják, együtt, összefogva szállnak szembe minden viharral, amely a magyarság ellen zúdul. Az ő vérszerződésük újul meg most a nemzet örök életéért küzdő hős honvédek hazáért hozott véraldozatában. Magyarország nem akarta ezt a háborút, a magyar nemzet a béke, a teremtő munka híve. A harcot rákényszerítették a magyarságra, mely a kényszerítő körülmények következtében fogott fegyvert, azért, csak azért, hogy védje az ősi jussát, óvja a magyar családok millióinak hajlékát a világban pusztító tüztől.

Nem ez az első harca a nemzetnek. Ezer év alatt számtalan vész tört a nemzetre s rég elpusztultunk volna, ha a mindenkor magyar nemzetékek szívében nem élt volna Pusztaszer nagy parancsa: egység, összefogás, áldozatvállalás a nemzetért.

Ez a pusztaszeri síkon felállított örök magyar parancs hat át most is minden magyart, azokat, akik a hazától távol, fegyverrel a kezükben állnak őrt a haza sérthetlenségéért, és azokat is, akik itthon, a belső fronton szolgálják a nemzetet.

A négy esztendő óta tartó háborúban időnként fordulhat a hadiszerekenese így vagy úgy, mindig voltak és mindig lesznek, akiknek véleményét, állásfoglalását és világnézetét befolyásolják a múlt események, de az igaz magyarok hite, célja és éppen ezért magatartása is soha nem változik, mert nem változhat. Egy

az Istenünk, egy a hazánk, egy a sorsunk. A mi számunkra egyedül itt, a pusztaszeri síkon 896-ban gyűlést tartott ősök vérével szerzett földön van élet. Itt a gyökerünk, idekötnek apáink és anyáink földben porladó csontjai. Mi nem mehetünk soha máshová, bennünket nem várnak gazdag rokonok sehol a nagyvilágon,

nyü vihar dül körülöttünk, de meg lesz két magyar, pedig millió és millió van, aki egyet akar, szoroson egymás mellé áll, rendíthetetlenül követi a pusztaszeri parancsot, akkor ha meg is tépázza a vihar a nemzet évezredes fáját, kitépni, ledönteni, elpusztítani nem tudja sohasem.

Sz.

Calabriában még nem került sor nagyobb harci cselekményre

A tengely részéről eddig csak a biztosító erőket vetették küzdelembe

Róma, szeptember 6.

A Gazetta del Popolo »Ellenállók« címmel vezércikket írt. Ebben megállapítja, hogy Calabria déli részében nincs mód olyan ellenállásra, mely sikeresen szállhatna szembe a tengeri és légi fölényrel rendelkező támadókkal. Arra kell számítani, hogy az első védelmi vonalat a Policastro-öböl és a Tarentoi-öböl között szervezik meg.

Berlin, szeptember 6.

Német hír szerint Calabriában ezideig nem került sor nagyobb harci cselekményre. Nagyobb brit csapatok nem szálltak partra. A tengely részéről eddig csak gyenge biztosító erők avatkoztak a harcokba, melyeknek az a feladatuk, hogy az angol-szász hídfők kiszélesítését megakadályozzák. Berlinben tartózkodást mutatnak az eseményekkel kapcsolatban, mert nincs tisztázva az a harci szándék, melyet a brit hadvezetőség maga elé tűzött. Nem kétkednek azonban abban, hogy a calabriai partraszállással megkezdődött a harc Dél-Olaszországot.

Zürich, szeptember 6.

Ideérkezett jelentések arról számolnak be, hogy Montgomery csapatai vasárnap délután, az erősítések beérkezése után fokozták a támadást s az Aspromonte hegység lejtőinek jelentős részét megszállták. Egy másik brit harci csoport Palmiból kiindulva, északkeleti irányba nyomul előre. Heves harcok dúlnak Gioja és Rosarno között. Azok az angol csapatok, melyek szombat este elfoglalták Melitot, a tengerparton északi irányba haladnak. Montgomery Reggioiban lévő főhadiszállásáról siettetni a hadműveletet. Az angoloknak nyilván az a céljuk, hogy Calabriában erős támaszpontot rendezzenek be az Apulia elleni támadás céljára.

Zürich, szeptember 6.

Washingtonból érkező jelentés megerősíti azt a hírt, hogy Churchill ma este rádióbeszédet mond. Azt hiszik, hogy kitér az olasz kérdésre és foglalkozni fog a feltétel nélküli megadás magyarázatával is.

Ausztráliai csapatok szálltak partra Új-Guineában

Tokió, szeptember 6. Mint jele-
ntik, Új Guineában, Lea köz-
lében ausztráliai csapatok száll-
tak partra. Az ausztráliai csapa-
tok partraszállása hadihajók vé-
delme alatt történt meg.

Brit terrortámadás Mannheim és Ludwigshafen ellen

Berlin, szeptember 6. Mannheim és Ludwigshafen ellen.
Szeptember 6 ra virradó éjjel
A támadás súlyos károkat oko-
zott. A britek a sűrűn lakot-

lakónegyedekre dobták le a romboló és foszforbombákat. Huszonegy négymotoros brit repülőgépet lelőttek.

A japánok elsüllyesztettek két ellenséges hajót

Tokió, szeptember 6.

Katonai jelentés szerint a japán légierő egységei szeptember 5-én a Salamon-szigetekhez tartozó Kulambangra szigetétől délre elsüllyesztettek két ellenséges hajót.

Ribbentrop nem járt Szófiában

Szófia, szeptember 6.

Illetékes helyről származó jelentés szerint nem felel meg a valóságnak az angol rádióhírek az a híre, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a napokban Szófiában járt.

A rilai kolostorban helyezték örök nyugalomra Boris bolgár királyt

Szófia, szeptember 6.

A III. Boris bolgár király temetése vasárnap reggel kezdődött meg Az Alexander Newszky székesegyházban a metropoliták végezték a gyászszertartást. A koporsót a miniszterek és a főtornokok helyezték ágyútalpra, majd a menet megindult az állomás felé. A király földi tetemét rilai kolostorban helyezték örök nyugalomra.

Művészeti év a Székelyföldön

Az elmúlt évben jól bevált Művészeti Hetek továbbfejlesztéseként Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács tíz hónapra terjedő Művészeti Évet rendez a Székelyföldön, mégpedig Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyen és Csíkszeredán. A Székelyföldi Művészeti Évet szeptember 16-án kerül sor Marosvásárhelyen, majd a következő napokon a másik három székely megyeszékhelyen. A jövő év júniusáig terjedő Székelyföldi Művészeti Év alatt minden városban több kiállítás lesz. Marosvásárhelyen a most szeptemberben megnyíló első kiállítás a ma élő magyar képzőművészek gyűjteményes bemutatkozása lesz. Sepsiszentgyörgyön az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum történeti anyagából állítanak ki egy erre a célra összeállított gyűjteményt. Székelyudvarhelyen az első kiállítást a Műemlékek Országos Bizottsága rendezi s a kiállítás bemutatja a legnevezetesebb magyar műemlékeket. Ugyanakkor a Csíkszeredán megnyíló első kiállítás a magyar építőművészetről számol be. Ezt a kiállítást egy népművészeti gyűjtemény bemutatása követi. Ezek a kiállítások a következő hónapokban felkeresik a többi székely várost is és csatlakozik még hozzájuk egy fényképművészeti kiállítás is. A Művészeti Év alatt a székelyföldi gyűjtemények is rendeznek külön időszaki kiállításokat a saját anyagukból.

A Művészeti Év folyamán a négy székely városban a legnevezetesebb magyar művészek közreműködésével 25 hangverseny is lesz. Felkeresi a négy székely várost a kassai Kazinczy Társaság, a zombori Szentleky Kornél Társaság és a pécsi Janus Pannonius Társaság, amelyek a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társasággal karöltve mindenhol irodalmi estet rendeznek. A művészeti év műsorát még művészi vonatkozású előadások sorozata egészíti ki. Hogy a Székelyföldi Művészeti Évnek a négy városban maradandó emléke is maradjon, az év folyamán a vallás- és közoktatásügyi minisztérium támogatásával mind a négy város felállít valamelyik közterén egy-egy művészi értékű szobrot. A hosszú hónapok óta tartó előkészület után e hó közepén megnyíló művészeti év elé nagy várakozással tekint az egész Székelyföld népe, amelynek így módjában lesz fáradság és nehézség nélkül megismerni a magyar művészet újabb fejlődését és mai állapotát.

Pipereszappan, bábyszappan, mosószappan

vásárlási könyvecskére
kapható
a Körösvidék-boltban.

— Rosszul lett a békéscsabai állomáson egy kötegyáni leány. Szabó Ilona kötegyáni leány vasárnap este a békéscsabai pályaudvaron rosszul lett, összeesett, elvesztette eszméletét. A fiatalleányt a mentők bevitték a kórházba.

Több száz millió pengő a hadviseltek és hadigondozottak önállósítására

Kormányzó Urunk Szent István napján azt a legfelsőbb óhaját nyilvánította, hogy a mostani háborúban kimagasló érdemeket szerzett hadviseltek, valamint ezek hadiárvai és a hadirokkantak a Hazától kijáró kitüntetés erkölcsi elismerése mellett, az ország részéről külön elismerésben is részesüljenek. A Kormányzó Ur legfelsőbb óhaja tehát messzemenő szociális és gazdasági kedvezmények nyújtására hívta fel az illetékes köröket.

Két hét sem múlt el a nemzeti közvélemény lelkes helyeslésétől kísért óhaj elhangzása óta s a kormány máris két alapvető fontosságú rendelkezést tett ebben az irányban. Az első és legfontosabb lépés — amelyet már ismertettünk — az a kormányrendelet volt, amely kimondta, hogy a fajvédelmi szempontból lefoglalt és átengedésre kötelezett birtokokból sürgősen félmillió holdat kell kiosztani a földműves hadviseltek és hadigondozottak között, a közjóléti szövetkezeteknek már eddig átadandó huszonnégyezer és a Vitézi Széknek átadott százhar-

mincezer holdon felül. Ezt a nagyarányú intézkedést valószínűleg „a hadviseltek földreformja” néven fogjuk emlegetni. Az új földosztás előkészületeit haladéktalanul megkezdik, úgy-hogy ez a földreform — bár minden földhözjuttatás időt vesz még igénybe — előreláthatóan gyorsabban fog lezajlani az eddigiekénél.

Két nappal később jelent meg a kormány második rendelete, amely több százmillió pengőt fordít a hadviseltek és hadigondozottak gazdasági önállósítására. Ez az utóbbi rendelet méltányos kölcsönök formájában megadja a lehetőséget a földhözjuttatottaknak arra, hogy gazdasági felszerelést szerezzenek be, de ezenfelül a hadviseltek és hadigondozottak kisipari és kiskereskedelmi önállósítását is biztosítja. Amíg tehát az első rendelet földhözjuttatásról intézkedik, addig a második a nem földműves hadviseltek és hadigondozottak gazdasági és szociális támogatását, megerősödését mozdítja elő.

A munkafegyelem, a közrend, a közbiztonság és a termelés rendjének megzavarása miatt a békéscsabai rendőrség internált egy oroszházi munkást

A magyar föld termésének, a becsülettel dolgozó magyar gazda és magyar munkás verejtéke gyümölcsének betakarítása országszerte a legnagyobb rendben történt meg. Méltán hangzott el hivatalos helyekről a legteljesebb elismerés mind a magyar gazdatársadalom, mind pedig a mezőgazdasági munkásság iránt, mert a magyar gazda és a magyar munkás, a magyar földnek két munkálója, a magyar kenyér előteremtője a nagy nyári munkák idején a kötelességteljesítés nagyszerű példáját adta a búzamezőkön, átérve, hogy ma mindnyájunknak olyan lelkiismeretes kell teljesíteni itthoni feladatunkat, ahogyan a hős honvéd állt őrt a nemzet életéért és jövőjéért messzi Oroszországban.

Mindössze egy-két helyen történt meg, hogy egyesek nem érezték át és nem értették meg a mai idők komoly parancsát. Ilyen kivétel volt Lesi György oroszházi lakosú munkás, akit a békéscsabai rendőrség internált. Lesi július 22-én a békéscsabai határban, a 1347. sz. tanyán a cséplési munkálatoknál a munka abbahagyására izgatta munkatársait. Később, július 25-én a cséplőgéppel vállalt munkát betegséget színlelve, elfogadható indok nélkül otthagytá. Visszatetsző, elítélendő cselekedetével rossz példát mutatott s ezért került a rendőrség elé, mely most a munkafegyelem, a közrend, a közbiztonság és a termelés rendjének biztosítása elleni magatartása miatt internálta.

A katonai helyzet a keleti fronton

Feltűnő, hogy újabban a keleti front katonai helyzetéről szóló német jelentések adatai viszonylag rövidiek és csak kevés részletet tartalmaznak. Berliini vélemény szerint ennek két oka lehet. Az egyik ok az, hogy a nyolc hét óta tartó nagy csata jellege nem változott lényegesen. A másik okot abban lehet látni, hogy a német vezetés annak ellenére, hogy a keleti hadműveletet jelentőségét igen hangsúlyozza, nem akarja a szovjet előhaladást túlbecsülni. Berliaben figyelmeztetnek arra, hogy a keleti nagy csata jellegét

már annak megkezdődése előtt az a lényeges tény fémjelzte, hogy a német vezetés szem előtt tartva a nyugati hatalmak katonai fejlődését, megfelelő tartalékot állított készenlétbe Európa védelmére. Nem csánálnak többé titkot abból, hogy keletről tartalékokat vontak el, más európai részeken való alkalmazás céljából. A német legfelsőbb vezetésnek a keleti front csapataiban való bizalmát azonban az események igazolták.

A nagy csata megkezdése előtt a következő ismertetőjegyeket hordta: 1. a német vezetés fel-

ismerte a szovjet készülődések jellegét és elasztikus, de stacionár harcra rendezkedett be, 2. kezdettől fogva tervbevételek ki-térőmozdulatok alkalmazását, amit az órlási harci terület is indokol. 3. az oroszoknak nem sikerült seholsem olyan áttörést elérni, amelynek eredményeképpen felgöngyölíthették volna a német frontot, vagy akár csak erősebb német kötelékeket bekeríthettek volna. Pedig különösen a bjelgorodi és orali térségben világosan felismerhető volt a szovjet erőknél ez a szándék. Az angol-amerikai sajtónak az az állítása, hogy az orosz vezetés az u. n. kalapácsütés-faktikára volt beállítva és azzal sikereket is ért el, német megállapítás szerint nem egyéb, mint szükségkibúvó, amely az orosz taktika csődjét kívánja pállástolni. A valóságban az orosz vezetés kénytelen volt a német taktika következtében elgondolárait annyira újjáértékelni, hogy az oroszoknál majdnem saját stratégiai iniciatívájuk teljes elvesztésével lehet beszélni.

Szeptember 14-én kezdődik a vallás- és közoktatásügyi minisz- térium rádióiskolája

Mint az már köztudomású, az idők a városokban lévő népiskolák, közép- és középfokú iskolák november 3-án kezdik meg a tanévet. Minthogy így a tanulók iskolai munkája a szokottnál két hónappal később kezdődik, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium ezalatt a rádió felhasználásával foglalkoztatja az ország tanulóifjúságát. A kultuszminisztérium rádióiskolája szeptember 14-én kezd meg működését és ettől kezdve az iskolák megnyitásáig minden hétköznap délelőtt másfél óra hosszat foglalkozik az ifjúság tanításával és irányításával. A rádióiskola Budapesti hullámhosszán 8.30-kor az előadások megkezdése előtt Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter szól a rádió útján a tanulóifjúsághoz. A rádióiskola a naponkénti másfél óra alatt több rövid előadásban foglalkozik majd az ifjúsággal. Külön csoportban a 6—10 évesekkel, külön a 10—14 évesekkel és ismét külön csoportban a 14—18 éves tanulókkal. Az előadások részben ismert anyagot közölnek, részben megoldandó feladatokat közvetítenek, végül útmutatást adnak a szülőknek és a tanulóknak arról, hogy a meghosszabbított vakáció idejét miképpen hasznosítsák. Az előadások egy részét a rádió nemzetiségi nyelveken is közvetíti. A rádióiskola hétről-hétre pontosan megismétlődő tanrend szerint tartja előadásait a különböző korcsoportoknak a különböző tanulmányi tárgyakból. Ezt az órarendet a szülőkkel és tanulókkal a sajtó és a rádió még a rádióiskola megnyitása előtt közli. Bár a rádióknak már több mint 900.000 előfizetője van, mégis minden érdekelt családnak rádiókészüléke. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium ezért azzal a kéréssel fordul a rádiókészülék-tulajdonosokhoz, hogy a közös nagy cél érdekében tegyék lehetővé a közelben lakó, rádióval nem rendelkező tanulóknak, hogy naponként az őket érdeklő 30, vagy 40 perces áthallgathassák náluk a rádióiskolát és így résztvehessenek a magyar ifjúság együttes munkájában.

HÍREK

— **Üzenet a frontról.** Bohus K. János üzeni az F. 567 tábori postaszámon feleségének és gyermekeinek, hogy jól van, sokszor csókolja őket. A villanytelep munkásait s minden ismerősét szeretettel üdvözlö.

— **Osztozni akart a harcoló honvéd sorsában** — címmel teljes terjedelmében közli a »Magyar Katonaujság« e heti száma a honvédelmi miniszter a Kormányzóhelyettes Ur Ó Főméltósága hősi halála évfordulóján tartott rádióelőadást. Képriport a hadnagyavatásokról, »Egyedül vagyok« címmel izgalmas riport a keleti arevonal kemény harcaiból, rövid tanulmány az újjáéledő francia hadseregről, az elmúlt hét hadieseményeinek összefoglalása, nemzetvédelmi jegyzetek, igazodás Zrinyihez, a gyöngyösbokrétságokról katonaszemmel írt ismertetés, tárca és még számos cikk alkotja a változatlanul gazdag tartalommal megjelenő tizenkét oldalas, képes melléklettel ellátott »Magyar Katonaujság« legújabb számát. Kapható mindenütt, ára 10 fillér.

— **Megóvják Akos község műemlék jellegű templomát.** A visszatért Észak-Erdély egyik legszebb műemlék jellegű épülete a szilágy megyei Akos község református temploma. A templom a Magyarországon elég ritka román kori építészeti emlékek közé tartozik, s minthogy a század elején egy ízben a Műemlékek Országos Bizottsága már restauráltatta, egész a legutóbbi időkig jókarban is volt. Az épület, amely már vidéki viszonylatban szokatlanul nagy mérete miatt is figyelmet érdemel, a román megszállás éve alatt romlásnak indult s a tetőzetten támadt hiányok beázással fenyegették a templom boltozatát. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a Műemlékek Országos Bizottságának javaslatára helyreállította az épületben mutatkozó romlásokat s ezek a biztosító munkálatok most értek véget. Az akosi református templom helyreállításával egyik igen becses középkori, egyházi műemlékünköt óvjuk meg a pusztulástól.

— **Halálra gázolta a sebesvontat.** Veszprémből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a somlóvársárhelyi vasúti átjárónál. A szőlőből kissé ittasan tartott hazafelé Szénási Lajos 40 éves napszámos, erdélyi menekült. Mikor a vasúti átjáróhoz érkezett, a sorompó már le volt eresztve, átbújt alatta és át akart menni a síneken. Eppen akkor érkezett oda a sebesvontat, amely Szénásit elkapta és több mint 16 méterre lökte ki a mezőre, ahol eszméletlenül terült el. A súlyosan sérült embert nyomban feltették a vonatra, hogy beszállítsák a celledömölki kórházba, alig haladt azonban a vonat néhány kilométert, amikor Szénási sérülésébe belehalt.

— **Film a baromfiak életéről.** A Baromfitenyésztők Szövetkezete igen érdekes film forgatását kezdte meg. Olyan filmet készített, amelyen még eddig nem volt. A szerepeket Simon Maresa, Biró Anna, Zajzon Zsuzsa, Turányi Endre játsszák, de az igazi sztárok a szebbnél-szebb csirkék, kacsák, libák, pulykák, kakasok. A baromfi világ rejtett szépségeit, titkait tárja fel ez a sokatígérő film, amely másfélórás pompás mese keretében észrevétlenül oktat ki a korszerű baromfitenyésztésre is. A film értesülésünk szerint október elején kerül bemutatásra.

— **Mennyi B¹ vitamin van a kenyérben?** Az egyik müncheni orvosi szaklap érdekes cikket közöl a kenyér vitamintartalmáról. Kísérleteket folytattak ugyanis annak megállapítására, hogy mennyi B¹ vitamin van a kenyérben. Abból a tényből indultak ki, hogy ez a vitamin aránylag magas hőmérsékletet kibír, mindennemű elváltozás nélkül és 120 fokig semmiféle kárt nem szenved. A kenyérsütés közben azonban magasabb hő keletkezik és így a kenyérhőj vitamintartalma csökken, ellenben a kenyér belseje, amelynek nedvessége nehezebben párolog el, a sütés után is bizonyos mennyiségű B¹ vitamint tartalmaz. Megállapították, hogy a fehérkenyér vitamintartalma jóval kisebb a barnakenyérénél, viszont az úgynevezett »komiszkenyér« rendelkezik a legtöbb, a kétszersült pedig a legkevesebb B¹ vitaminnal.

Orosházán szeptember 9-én és 10-én tartják meg a legközelebbi országos állat- és kizakodóvársárt.

— **Az állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam** a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6) 1943 szept. 13-án d. u. fél 4 órakor nyílik meg. Beiratás és a felvételhez szükséges úriapok kiadása naponta délelőtt 9 és 10 óra között az igazgatósági irodában.

Vasárnap éjszaka, a légoltalmi elsötétítés ideje alatt megkéseltek egy békéscsabai MÁV-pályamunkást

Palócz Lajos 23 éves békéscsabai MÁV-pályamunkás, Reviczky-utca 17 szám alatti lakos vasárnap éjjel, negyed 12 órakor két barátja társaságában a városból hazafelé tartott. Amint az erzsébethelyi vasúti hídhöz ért, egy fiatalember lépett hozzá. A fiatalember üdvözölte Palócz Lajost s vidám hangon kérdezte tőle: »Hogy vagy, pajtás?« Mielőtt Palócz válaszolhatott volna a kérdésre, az ismeretlen váratlanul kést rántott elő, melyet a pályamunkás balvállába vá-

gott. A támadás után a fiatalember elmenekült. Palócz eszméletét veszítette, és mire társai utána eredhettek volna a támadónak, azt elnyelte a sötétség. A vérző Palócz Lajost a kihívott mentők vitték be a kórházba. Palócz Lajos állapota súlyos, de gyógyulása biztosra vehető. A MÁV pályamunkás felismerte támadóját, aki így minden bizonnyal hamarosan rendőrkézre kerül és felelni fog tettéért.

Megdöböntő öngyilkosság történt vasárnap Békéscsabán

Megrendítő tragédia játszódott le vasárnap, a kora reggeli órákban Békéscsabán, a Franklin-utca 2/2 szám alatt, ahol Nyisztor Judit 18 éves békéscsabai leány, bejárónő megmérgezte magát. A fiatal leány a Franklin-utca 2/2 szám alá járt be dolgozni. Mindenkor becsületesen, lelkiismeretesen és jó kedéllyel, munkaadói teljes megelégedésére végezte munkáját. Vasárnap is a szokott időben jelent meg a házban. Ezúttal is teljesítette vállalt feladatát, a munka elvégzése után azonban nem távozott el, hanem az egyik szobába vonult és ott megmérgezte magát. Amikor rátaláltak, eszméletlenül fektették a földre s körülötte véres volt

a szőnyeg. A házbeli azonnal értesítették a mentőket, akik a kórházba vitték Nyisztor Juditot. A fiatalleányon azonban már a leggondosabb kórházi kezelés sem tudott segíteni. Nyisztor Judit anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

A tragikus véget ért leány öngyilkossága ügyében megindult a rendőri nyomozás. A leány blúzában búcsúlevelet találtak. Ebben Nyisztor Judit megható szavakkal elbúcsúzott szüleitől és testvéreitől, de azt nem írta meg, hogy miért dobta el fiatal életét.

A rendőrség a szomorú esetről jelentést tett az ügyészségnek.

— **Janus Pannonius szobor Pécsen.** Janus Pannonius egykori pécsi püspöknek, a legnagyobb magyar humanista költőnek élénk kultusza van Pécsen, ami különösen a Janus Pannonius Társaság országosan ismert munkásságának köszönhető. Pécs városa most látható emléket emel Mátyás király nagy költő kortársának. Amikor a múlt év őszén Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter Pécsen járt, megígérte Pécs városának, hogy felállíttatja Janus Pannonius szobrát. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium anyagi hozzájárulása most lehetővé tette, hogy a közeljövőben felállíttassék Pécsen Janus Pannonius szobra. A szobrot, melynek mintáját az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács már felülbírálta, N. Kovács Mária szobrászművész készíti.

— **Az Új Idők legújabb számának bevezető cikke** dr. Szent-Györgyi Albertnek, a szegedi egyetem világhírű, Nobel díjas professzorának »Mi az élet?« című, ragyogóan világos és gondolatébresztő tanulmánya. Az érdekes, mulatságos Ceruzajegyzetek és a közhasznú rovatok, szerkesztői üzenetek, kertészet, konyhaművészet teszik teljessé az Új Idők tartalmát. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 8 pengő, egyes szám ára 80 fillér.

— **Zaj ellen szigetelt távbeszélő készülékek.** Még 1891-ben megvalósították a távbeszélő készülékek gumilójának gumival való szigetelését. Az egyik feltaláló a szigetelő gumipárna vízzel való megtöltését javasolta a hatás biztosítására. Még ma is erősen zajos helyiségekben a távbeszélők hallgatója gumival van párnázva. Azonban egészen más eszközökre van szükség ahhoz, hogy a környező zajok behatolását a mikrofonba meg lehessen akadályozni. Különösen jól beváltak erre a célra az úgynevezett gégefő-mikrofonok, melyek szorosan ráfeksznek a gégefőre és felveszik annak rezgéseit. Hajók gépházában és páncélosokon alkalmazzák ezeket nagy sikerrel.

— **Ezen a héten a Réthy és a Thöresz gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.**

— **Lopkodják a szállót.** Ságuly József gimnáziumi tanár feljelentést tett a rendőrségen. A feljelentés szerint Vandháti-út 20 szám alatt levő szállóskertjének kerítését ismeretlen tettes felfeszítette s megdézsmálta a most érő szállót. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Békéscsaba m. város adóhivatala.
2079/1943. ikt. sz.

Adófizetés iránti felhívás!

A városi adóhivatal felhívja mindazokat az adózókat, akik az adófőknyvben esedékes és a K. K. H. Ö. 27. §-a értelmében esedékes adó- és egyéb köztartozásukat nem fizették, hogy az járulékaikkal együtt 8 napon belül a városi adóhivatal pénztáránál fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárást azonnal meg kell indítani.

A mai nehéz viszonyok között az államháztartás sem nélkülözheti bevételeit s hazaafias kötelessége minden állampolgárnak, hogy adófizetési kötelezettségének fokozottabb mérvben tegyen eleget. Felhívom a város adófizető közönségét, hogy hazafias érzésének is tanújelét adva, mindenki feleljen meg tőle telhetőleg sürgősen adófizetési kötelezettségének.

Aki tartozását a foglalatást követő 15 nap alatt sem fizeti be, annak lefoglalt ingóságát a városházán lévő árverési helyiségbe kell beszállítani és ott nyilvános árverésen eladni.

A zálogolási illeték 3 százalék, míg árverés esetén 8 százalék, amely összeg a hátralékost terheli, s azt sem törölni, sem leszállítani nem szabad.

Békéscsaba, 1943 szeptember 3.

Horváth tanácsnok.

Női kézilabdamerkőzés

B. MÁV—CSAK 4:0

Barátságos Vezető: Hátori

A rutinosabb, összeszokottabb B. MÁV biztosan győzött a kézfutókkal ellen, akik még a szabályokat sem igen ismerik.

**Fizessen elő
a Körösvidékre!**

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 7, fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Hétfő, kedd — A svéd filmgyártás kimagasló alkotása:

Párduckisasszony

Marguerite Viby, Ake Söderblom, Tollie Zelman

Rokka—BISE

3:0 (3:0)

I. o. bajnoki

Vezető: Szamosvölgyi

Góllövők: Csicsely (2), Krammer (1-esből)

Rokka: Andó — Petrovszky, Uhrin I. — Botyánszky, Mitykó, Krammer — Knyihár II, Timár, Csicsely, Krajcsó, Rác.

BISE: Petrás II. — Ászfalos, Sulyok — Kocsor, Tóth, Varjú — Veress, Dohányos, Petrás I, Teszler, Zanáth.

A Rokka végig nagy fölényben játszott. A kihagyott gólhelyzetek alapján még legalább 6 gólt lehetett volna. A BISE még nagyon gyenge ellenfélnek bizonyult, habár több veszélyes gólhelyzetet feremteit, de nem tudta azokat értékesíteni.

Egyénileg a győztes csapatból Andó, Petrovszky, Mitykó, Timár, Csicsely és Krajcsó emelkedtek társaik fölé, de a többiek is jól játszottak.

A BISE-ből Petrás nagyszerűen védett, rajta kívül Ászfalos, Kocsor és Veress dicsérhető.

NB I. eredmények

Ferencváros—DVSC 4:0 (2:0)
SBTC—Kispest 4:3 (3:1)
SzVSE—Gamma 1:1 (1:1)
Ujvidék—BSZKRT 3:1 (2:0)
Csepel—Szolnok 3:2 (1:1)
Ujpest—DiMÁVAG 5:0 (3:0)
NAC—Vasas 2:1 (1:0)
Kolozsvár—Elektromos 2:1 (0:0)

NB II. eredmények

Fegyvergyár—SzAK 4:4 (2:2)
Ganz—UTC 2:1 (1:1)
Topolya—ÁMOTE 4:2 (0:0)

Mezőtúri Levente—

B. MÁV II. 7:6 (5:3)

II. o. bajnoki Vezető: Tokaji

A gyenge védelmek miatt potyogtak a gólok. A M. Levente megérdemelten nyert.

CsAK II.—Törekvés II.

4:1 (1:1)

II. o. bajnoki Vezető: Kristóf

A mezőnyben egyenlő ellenfél volt a Törekvés II. A CsAK II. csatársorának kapu előtti határozottsága döntötte el a mérkőzést.

Atlétika

Kovács Zoltán

kerületi ifjúsági csúcsot dobott Cegléden

A B. MVA atlétái vasárnap Cegléden Cegléd város atlétikai bajnokságán indultak. Eredmények:

Távolugrás: ötöscsapatban bajnok a B. MÁV csapata (Orosz, Kovács T., Kovács Z., Benkő, Szemenkár).

Magasugrás: ötös csapatban második a B. MÁV csapata (Kovács Z., Kovács T., Orosz, Benkő, Szemenkár).

100 m síkfutás: 3. Orosz 12.0 mp. Távolugrás: 2. Orosz 6.03 m.

Súlydobás: 2. Kovács Z. 12.82 m. Déli kerületi ifjúsági csúcs.

Diszkoszvetés: 2. Kovács Z. 37.28 m. 3. Ancsin 37.02 m.

Kovács Zoltán szerdán Rákospalotán indul az országos vasutas válogatásban.

Vasárnap a B. MÁV ifjúsági atlétái Gyulán indulnak a Déli kerület ifjúsági váltóbajnokságokon.

SPORT

HTVE—Törekvés 3:0 (2:0)

NB II. bajnoki — Vezető: Vay — Góllövők: Gábor, Princz

HTVE: Kovács — Török, Szabó — Kecskés, Antal, Tóth II — Tóth I, Princz, Gábor, Bíró, Szűcs.

Törekvés: Virágos — Filyó, Szeles — Uhrin, Vozár, Szemányik — Urda, Gállik, Lung, Kliment, Sipos.

Tapogatódzással indul a mérkőzés. A 6. percben szép HTVE támadás után Gábor laposan bombáz a hálóba (1:0). A gól után a HTVE nyugodtan, míg a Törekvés idegesen és kapkodva játszik. A 17. percben Princz tör ki és a 16-oson kívülről küldött lövése Virágos mellett hálót ér. (2:0). A gól után hatalmas Törekvés roham jön, azonban a vendégek védelme remekül áll a lábán. Oriási irammal folyik a játék, a Törekvés valamivel többet támad, de a HTVE veszélyesebb. Nagyon kiütözik a két fedezetor közti különbség a HTVE javára.

Szünet után Lung nagy lövése az első esemény. Lassan kidomborodik a vendégek nagyobb tudása és hosszú percekig fölényben játszanak. A 15. perctől a hazai csapat kerekedik felül, azonban minden igyekeze-

tük megförik a vendégek védelmén. A 21. percben Szeles kezeli a 16-oson belül. Tóth II. értékesíti a büntetőt. (3:0). Hosszú ideig mezőnyjátékkal telik az idő, egyik oldalon sem adódik komolyabb helyzet. Az utolsó percekben a Törekvés rohamoz, azonban az eredményen nem tud változtatni.

Bírálat:

A győztes csapat minden dicséretet megérdemel. Az első perctől az utolsóig remekül harcoltak a vendégek. A csapat minden tagja dicséretet érdemel.

Annál szánalmasabb játékot nyújtott a hazai csapat. Ilyen lélek nélküli vergődést régen láttunk a Törekvésről. Hol van a legendás Törekvés szíve, amikor 3:1-ről meg tudták fordítani a mérkőzés sorsát? Ilyen játékkal a szerdai Magyar Kupa mérkőzés elé sem nagy reményekkel nézhetünk, hogy a további bajnoki mérkőzésekről ne is beszéljünk. Egyénileg egyedül Filyó játszott elfogadhatóan, a többiek csapnivalóan játszottak.

Vay kifogástalanul vezetett.

Nagy és élvezetes küzdelemben megérdemelten nyerte a MÁV a helyi rangadót

MÁV—CsAK 2:0 (0:0)

NB III. bajnoki — Vezető: Moldoványi

Nagyszerű labdarugó időben, a következő felállításban futnak ki a csapatok a pályára:

MÁV: Zérczi — Laczó, Kiszely — Zahorán, Kozma, Palócz — Bartyik, Virág, Szabó, Szilasi, Urda.

CsAK: Veress — Durst, Uhrin — Hartl, Békészky, Kokavecz — Simon, Uhrin, Vrányis, Marik, Salát.

A MÁV nagy lendülettel kezd s rögtön fölénybe kerül. Szabó előtt már a 3-ik percben jó helyzet nyílik, de mellé durrant. A CsAK egyelőre nem tud lábrakapni s a MÁV nagy fölénybe jut. Zuhognak a lövések, a nagyszerűen védő Veressnek sok a dolga. Szilasi, majd Urda nagy gólhelyzetet. A 14-ik percben Bartyik tisztán kapja a labdát az ötösön, de ront.

A CsAK a 17-ik percben vezet az első jó támadást s ebből majdnem gól lesz. Simon végre labdát kap, elhúz a védők mellett, begurít a tisztán álló Saláthoz, aki az égbe lö. Két perc múlva ugyanez megismétlődik, de most Vrányis lö fölé.

Kiegyensúlyozottá válik a játék. Nagyon jó az iram. Hol az egyik, hol a másik kapu forog veszélyben. A 20-ik percben Urda nagy lövését fogja Veress. Válaszként Simon kerül gólhelyzetbe, de ballábos lövése fölé száll.

A 30-ik perctől lanyhul az iram, de még most is jó, élvezetes a küzdelem. A MÁV támad valamivel többet most is. Az utolsó percekben levegőben lóg a MÁV gólja, de a CsAK-védelem, élén Dursittal mindent hárít.

Fordulás után előbb a CsAK lendül előre, azután a MÁV jön. A vasutasok szebben játszanak, Szilasi re-

mekül épít és osztogat.

A 14-ik percben jut vezetéshez a MÁV. Uhrin szabadon hagyja Bartyikot, aki lefut. Kokavecz keresztezi, de könnyelműsködik s Bartyik be tud adni. A labda Urdához száll, aki egyből rálövi. Veress érinti a labdát, de a közeli lövéssel szemben tehetetlen. (1:0.)

A CsAK-nál Békészky helyet eszél Marikkal. Rögtön jó helyzetbe jut, fejese hajszállal, de mellé röpül.

A CsAK erősít ugyan, de játékában nincs elég tervszerűség, s ami a legnagyobb baj, Simon nem kap labdát. A MAV-védelem könnyedén veri vissza a kék próbálkozásait.

A 29-ik percben megpeccselődik a CsAK sorsa. Megint Bartyik fut. Szélesebben nyargal, jól ad be s Urda fejről a hálóba hull a labda. (2:0.)

A CsAK nagyon akar, többször veszélyeztet is, de igazán komoly helyzetet nem tud kidolgozni.

Bírálat:

Nagyszerű, jóiramu, kemény, de minden durvaságtól mentes mérkőzésben gyönyörködhetett a közönség. Mindjárt megállapítjuk, hogy a nagy harcnál is jobban élvezték Moldoványi tökéletes játékvezetését. Mintaszerű volt a játékvezető. Ilyen pártatlan, hibanélküli, nagyvonalú játékvezetést nemigen láttunk még csabai pályán.

A MÁV megérdemelte

a győzelmet. Az első perctől az utolsóig nagyszerű lendülettel és jól is játszott a vasutascsapat. A csapat minden része megtette a magáét. Összjátékban, lelkesedésben, taktikában egyaránt felülmúlta a CsAK-ot, pedig a kék-fehérek sem voltak rossz-

szak, méltó ellenfélnek bizonyultak, s csak nagy küzdelem után maradtak alul.

Egyénileg a MAV-ban Zérczi ügyes, szemfüles kapuvédőnek bizonyult. Volt egy-két tetszetős, bátor kifutása. A hátvédhármas legjobbját a remek Kozma volt. Külön érdeme, hogy labdái emberhez mentek. Kiszely és Laczó nem sokkal maradt mögötte. Kiszely feladata Simon befogása volt s ezt jól el is látta, bár igaz, hogy ebben a CsAK játékosai is ludasak, akik feltűnően keveset játszottak jobbra. A MAV fedezetei rengeteget, jól és keményen harcoltak. Részesei a győzelemnek. A mérkőzést mégis a MAV ötösfogata, főként Szilasi döntötte el. Ő volt az a csatár, aki a hátulról kapott labdákat okosan osztogatta, a támadásokat elindította. Öröm volt látni egyszerű játékát. Utána a kis Bartyik következik. Nagyon megkeserítette Uhrin életét, pedig a szőke CsAK-hátvéd sem volt rossz. Urda most is élelmes volt a kapu előtt. Virág sokat fejlődött. Szabó is megálta helyét, a lövései azonban most nem sikerültek.

A CsAK gyengébben játszott, mint az SZTK ellen, de nincs mit szégyenkeznie a vereséért, jobbtól kapott ki és ez nem szegény. A kék-fehérek-nél Veress tartja nagyszerű formáját, a gólokért nem hibáztatható. Durst volt a védelem oszlopa. Uhrin I. nem játszott rosszul, szélsőjét azonban olykor othagyta. A fedezetor hibája az volt, hogy nem tartott kellő kapcsolatot a csatársorral. Olykor ür tátongett a két csapatrészt között. Itt a rangsor: Békészky, Kokavecz, Hartl, Békészky elől is nagyon akart, de nem boldogult. A csatársorban nem volt építő csatár s ez jelentette a CsAK veszít. Simon összesen négy használható labdát kapott. Azokat megjátszotta. Uhrin erényéből, a támadások felépítéséből nem sokat mutatott. Vrányis és a balszárny gyengén játszott. Marik fáradt játékos benyomását keltette. Salát a végén nagyon akart játszani, az utolsó percektől elteltintve még ezt sem láttuk tőle.

Es még egyszer: Moldoványi játékvezetése külön élményt jelentett.

NB III. eredmények

C. Marifü—SZTK 4:1 (2:1)

Szolnok II.—Sz. MÁV 1:1 (1:1)

Két gyakorlott

könyvkötőlánny

felvesz a „KÖRÖSVIDÉK” nyomda.

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivat. Apróhirdetési díj a feladatok készpénzben fizetendő. Cím a hirdetésben lévő hirdetésekre vitelknek csak választélag ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásakor a kiadóhivatalban 50 fillér bélyegdíj fizetendő.

Wagner utca 63 számú ház felerészre eladó. Érdeklődni: Corvin utca 18

Béjárónót egész napra felvesznek. Berthóty tér 5

Tégas utcai szoba varrodának, vagy szabóműhelynek szeptember 15-re kiadó. Érdeklődni: Corvin utca 18

Segédanyagokat azonnal felvesz Sajben szalon, Deák utca 16

Elveszett barna krokodilbőr férfi pénztárca fontos iratokkal. A megtaláló a pénzt és a tárcát megtarthatja, csak az iratokat küldje a benne felalható címre.